



Barnets lov § 15 Stk.3.

Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier.

Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres.

Kommunalbestyrelsen skal revidere beredskabet løbende efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.

Beredskabsplan for Negativ Social Kontrol og Æresrelaterede Konflikter

Holbæk Kommune 2024

Indhold

Beredskabsplan for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter for Holbæk Kommune	2
Hvem henvender beredskabsplanen sig til?	2
Målsætning og formål med beredskabsplanen	2
Målgruppe.....	2
Baggrund	2
Hvad er negativ social kontrol?.....	3
Hvad er en æresrelateret konflikt?	4
Udfordringer og omfanget af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter	4
Organisering i Holbæk Kommune	4
Tidlig opsporing af negativ social kontrol	5
ActionCard for børne- og ungeområdet	6
ActionCard for borgere over 18 år	7
ActionCard for henvendelser for borgere ikke ansat i Holbæk kommune	8
Her kan du hente yderligere viden og rådgivning.....	9

Beredskabsplan for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter for Holbæk Kommune

Hvem henvender beredskabsplanen sig til?

Beredskabsplanen beskriver hvordan vi i Holbæk kommune, i vores arbejde med børn, unge og voksne, handler, når vi støder på sager hvor der er bekymring for æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Beredskabsplanen henvender sig til alle i Holbæk Kommune, der har med børn, unge og voksne at gøre. Der er i forbindelse med beredskabsplanen udarbejdet actioncards i relation til myndigheder, øvrige aktører samt civilsamfundet, hvor der beskrives hvordan man skal forholde sig.

Målsætning og formål med beredskabsplanen

Æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol er komplekse og følsomme problemstillinger. Det kan være svært som fagperson at vurdere, hvornår og hvordan man skal handle på en bekymring.

Formålet med beredskabsplanen er at gøre det lettere at handle korrekt og hensigtsmæssigt i disse sager, samt sikre at der på tværs af forvaltninger er en systematisk og effektiv sagsgang til håndtering af bekymring eller adgang til konkret viden om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Jævnfør din underretningspligt, som borger/og din skærpede underretningspligt som fagperson, skal du som udgangspunkt reagere på tegn på mistvivsel hos alle borgere.

Beredskabsplanen er dermed tænkt som et supplement til de handleplaner og vejledninger, der i forvejen er gældende i Holbæk kommune.

Målgruppe

Målgruppen er børn, unge og voksne. Alle kan potentielt blive udsat for negativ social kontrol eller stå i en æresrelateret konflikt, ligesom de kan udsætte andre for det.

Baggrund

Med indførslen af Barnets lov er det pr. 1.4. 2024 kommunalbestyrelsens pligt at have en beredskabsplan indeholdende en risikovurdering til at varetage netop sager vedrørende æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Hvad er negativ social kontrol?

Sociale normer findes i alle kulturer og handler om at påvirke et andet menneskes adfærd i en bestemt retning gennem påvirkning og kontrol. Påvirkning og kontrol findes i hverdagslivet og i interaktionen mellem mennesker - ikke mindst kan det være en del af børneopdragelsen.

Det kan derfor være vanskeligt at trække en klar grænse mellem for eksempel børneopdragelse og negativ social kontrol. Social kontrol bliver til negativ social kontrol, når de børn, unge og voksne, som udsættes for social kontrol, mistrives og/eller hindres i at udfolde eller udvikle deres rettigheder.

Negativ social kontrol handler om handlinger, styring, kontrol eller sanktioner, der i væsentlig grad hæmmer eller begrænser den enkeltes livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder af hensyn til familiens eller fællesskabets ære. Der kan f.eks. være tale om kontrol eller restriktioner i forhold til livsstil, fritidsaktiviteter, sociale relationer, valg af ægtefælles eller retten til at bestemme over egen krop. Kontrollen kan komme til udtryk via pres, trusler, sanktioner, overvågning og vold. Kontrollen kan få alvorlige konsekvenser for den enkelte i form af f.eks. manglende frihed, ligestilling og deltagelse i skole og fritidsaktiviteter.

Derfor er der tale om negativ social kontrol, når individet gennem pres, tvang eller vold begrænses i sin livsudfoldelse og ret til selvstændige valg angående eget liv og fremtid. Det kan handle om retten til at bestemme over sit eget liv:

- Krav om bestemt påklædning
- Overvågning, tjek af telefon, mails, opfordring til at holde øje med søskende i det offentlige rum.
- Forbud mod at have fritidsaktiviteter eller et "almindeligt" socialt liv, herunder forbud mod at ses med venner og kolleger af det modsatte køn. Forbud mod at vælge venner.
- Forbud mod at deltage på arbejdsmarkedet og/eller manglende adgang til egen økonomi (særlig for kvinder), forbud mod valg af uddannelse, kærester eller ægtefælle.
- Isolation og eksklusion fra familie og slægtninge eller trusler herom.
- Følelsesmæssigt pres, skyld og skam, - trusler, verbal chikane samt psykisk og fysisk vold.
- Familie som bestemmer over børneopdragelsen.
- Ufrivilligt udlandsophold/genopdragelsesrejse.

Negativ social kontrol udøves primært af familien, netværk/i parallelsamfund men også blandt de unge selv. De unge kan dermed komme i en dobbelt position som værende udsat for negativ social kontrol af f.eks. forældrene og selv udøve negativ kontrol af for eksempel søskende.

Hvad er en æresrelateret konflikt?

Ved en æresrelateret konflikt forstås en konflikt, der opstår inden for de nære, familiære relationer, og hvor konflikten skyldes en opfattelse af, at et familiemedlem har krænket familiens ære. Familiens ære er knyttet til forestillingen om familien som en samlet enhed, hvor den enkeltes handlinger kan påvirke hele familiens omdømme og ære positivt eller negativt. Konflikter kan således opstå, når et familiemedlem handler i strid med normer for, hvad der opfattes som god opførsel.

Nogle af de tegn, som personer, der har været udsat for negativ social kontrol eller æresrelaterede konflikter (børn såvel voksne) typisk udviser er:

- Mistrivsel, koncentrationsbesvær og stress
- Psykiske problemer og udsat for fysisk vold
- Dobbeltliv (særligt for unge)
- Tydeligt alders- og kønshierarki i familien

Isolerer sig fra fællesskaber (i skolen, på uddannelsen eller på arbejdet) og er udelukkende sammen med andre familiemedlemmer.

Udfordringer og omfanget af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter

Negativ social kontrol kan være en reguleringsmekanisme i forhold til familiens ære. Det er ofte børn og unge, som har forældre med anden etnisk/religiøs baggrund end dansk, der oplever negativ social kontrol, men det forekommer også i andre dele af samfundet.

Negativ social kontrol kan fx udføres overfor unge piger og kvinder med etnisk minoritetsbaggrund; homoseksuelle unge med anden etnisk baggrund; samt kvinder, der vil deltage på arbejdsmarkedet.

Organisering i Holbæk Kommune

Det er fagchefen for SSP i Kultur, fritid og ungeliv (KUFU) som er udpeget som ansvarlig leder for beredskabsplanen. Den tværfaglige indsats faciliteres af SSP, hvor også beredskabsplanen udarbejdes og vedligeholdes.

Social indsats og udvikling (SIOU) har ansvaret for koordinatorene samt kulturvejlederen, der er uddannede til at lave vurderinger og rådgive kollegaer og borgere.

2 personer i Asylteamet er udpeget som koordinatore for indsatserne. Det er koordinatorene, der udarbejder risikovurderinger.

Alle andre kerneområder byder ind med to medarbejdere, der bliver uddannede til at være frontmedarbejdere i deres område.

Tidlig opsporing af negativ social kontrol

Tidlig opsporing af negativ social kontrol er en vanskelig og kompleks opgave, der kræver indsigt i opsporingsprocesser.

Opsporingsprocesser på det faglige område:

At arbejde med forebyggelse og opsporing af negativ social kontrol af børn og unge på det faglige område handler i høj grad om, at man som leder og medarbejder besidder en faglig viden om:

- Tegn og reaktioner hos børn og unge, der udsættes for negativ social kontrol.
- Forståelsen og tolkningen af børn og unges tegn og reaktioner på negativ social kontrol
- Det kommunale beredskab og kendskab til de forskellige handleveje i sager med negativ social kontrol mod børn og unge.
- At tale med børn generelt og specifikt i relation til temaerne negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

ActionCard for børne- og ungeområdet

- Sådan skal du handle, hvis du har mistanke om æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol

Actioncard for børne- og ungeområdet (0-18 år) er målrettet fagpersoner, der arbejder med børn og unge.

Dette actioncard indeholder beskrivelser af typiske bekymringstegn på negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter samt opmærksomhedspunkter og handleanvisninger.

- I det gule felt beskrives typiske opmærksomhedspunkter, som oftest kan håndteres via dialog på f.eks. forældremøder.
- I det orange felt beskrives opmærksomhedspunkter/adfærd, som giver anledning til bekymring og mistanke om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter – og som skal afdækkes med inddragelse af nærmeste ressourceperson og herefter eventuelt koordinatore for indsatsen.
- I det røde felt er beskrevet opmærksomhedspunkter/adfærd, som kræver akut handling og inddragelse af koordinatore for indsatsen og relevante myndigheder.

Tidlig bekymring

Opmærksomhedspunkter

- Forældre udøver kontrol. F.eks. beder om at det kun er kvinder, der skifter barnet i vuggestuen, at barnet ikke må deltage i gymnastik, svømning mv.
- Familie udøver kontrol i fht. seksuel frihed
- Ændret adfærd, f.eks. påklædning, mistrivsel, fravær og at barnet trækker sig fra fællesskaber

Handleveje

- Drøft eventuelt med nærmeste leder
- Dialog om emnet med forældrene på forældremøder mv.
- Undervisning i demokrati og medbestemmelse
- Drøft med kerneområdets ressourcepersoner

Mistanke

Opmærksomhedspunkter

- Barnets færden kontrolleres
- Barnet må ikke deltage i klassearrangementer, fester, lejrskole mv.
- Søkende tvinges til at kontrollere yngre søskende
- Familien overvåger barnets brug af computer og mobiltelefon

Handleveje

- Drøft med nærmeste leder
- Drøft med kerneområdets ressourcepersoner, der herefter ofte involverer kommunens koordinatore
- Hvis du fortsat er bekymret, skal du lave en underretning til:

Underretning@holb.dk

Behov for akut handling

Opmærksomhedspunkter

- Genopdragelsesrejser, tvangsægteskab og isolering i hjemmet
- Opmærksomhed på om der er andre mindreårige børn i hjemmet

- Kontakt IKKE barnets familie eller venner

Handleveje

- Kontakt kerneområdets ressourcepersoner, der straks vil involvere kommunens koordinatore og/eller kulturformidleren
- Ring 114 bed om at tale med: Den Sociale døgnvagt
- Hvis nogle er akut livsfare, ring 112

ActionCard for borgere over 18 år

- **Sådan skal du handle, hvis du har mistanke om æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol**

Dette actioncard for borgere over 18 år er målrettet fagpersoner, der arbejder professionelt med denne målgruppe i Holbæk Kommune.

Dette actioncard indeholder beskrivelser af typiske bekymringstegn på negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter samt opmærksomhedspunkter og handleanvisninger.

- I det gule felt beskrives typiske opmærksomhedspunkter, som oftest kan håndteres via dialog og oplysning.
- I det orange felt beskrives opmærksomhedspunkter/adfærd, som giver anledning til bekymring og mistanke om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter – og som skal afdækkes med inddragelse af nærmeste leder og SSP-konsulenterne.
- I det røde felt er beskrevet opmærksomhedspunkter/adfærd, som kræver akut handling og inddragelse af relevante myndigheder

Tidlig bekymring

Opmærksomhedspunkter

- Borgeren møder aldrig alene op til møder, på f.eks. Jobcentret
- Mange aflyste møder eller højt sygefravær
- Ændret adfærd, f.eks. påklædning, mistrivsel, fravær og trækker sig fra fællesskaber
- Undgår at holde møder i borgerens eget hjem. OBS: Undersøg om der er børn under 18 år i hjemmet

Handleveje

- Tal med borgeren alene. Giv oplysning om demokrati og medbestemmelse
- Drøft med kerneområdets ressourceperson

Mistanke

Opmærksomhedspunkter

- Borgerens e-Boks kontrolleres
- Borgeren må ikke deltage i arbejdsprøvning og/eller lære dansk
- Borgeren har ikke frihed til at vælge partner. OBS: Undersøg om der er børn under 18 år i hjemmet

Handleveje

- Drøft det med nærmeste leder
- Drøft det med kerneområdets ressourceperson, denne vil herefter ofte involvere kommunens koordinatore
- Hvis du ikke kan få fat i ressourcepersonen kontakt da koordinatorene i Asylteamet eller kulturformidleren i SIOU

Behov for akut handling

Opmærksomhedspunkter

- Æresdrab
- Tvangsægteskab
- Isolering i hjemmet. OBS: Undersøg om der er børn under 18 år i hjemmet

Handleveje

- Hvis nogle er akut livsfare; ring 112
- Kontakt kommunens koordinatore i Asylteamet eller kulturformidleren i SIOU
- Kontakt sikkerhedskonsulenterne (se oplysninger på næste side)
- Ring 114 og bed om at tale med den sociale døgnvagt

ActionCard for henvendelser for borgere ikke ansat i Holbæk kommune

- Sådan skal du handle, hvis du har mistanke om æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol

Dette actioncard for bekymringer vedrørende børne- og ungeområdet og for personer over 18 år er for borgere, der ikke er ansat i Holbæk Kommune.

Dette actioncard indeholder beskrivelser af typiske bekymringstegn på negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter samt opmærksomhedspunkter og handleanvisninger.

Alle borgere i Danmark har underretningspligt:

Den generelle underretningspligt: Den, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen.

[https://holbaek.dk/Media/638494519086076069/vejledning-om-underretning%20\(1\).pdf](https://holbaek.dk/Media/638494519086076069/vejledning-om-underretning%20(1).pdf)

Denne pligt retter sig til Børn og Unge under 18 år, men alle borgere har pligt til at underrette om ulovlige handlinger, hvilket kan være tilfældet for borgere over 18 år, der udsættes for negativ social kontrol eller æresrelaterede konflikter.

- I det gule felt beskrives typiske opmærksomhedspunkter, som oftest kan håndteres via dialog og oplysning.
- I det orange felt beskrives opmærksomhedspunkter/adfærd, som giver anledning til bekymring og mistanke om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter – og som skal afdækkes med inddragelse af kommunens koordinators for vurderinger.
- I det røde felt er beskrevet opmærksomhedspunkter/adfærd, som kræver akut handling og inddragelse af koordinators for indsatsen og relevante myndigheder.

Tidlig bekymring

Opmærksomhedspunkter

- Borgeren møder aldrig alene op til møder eller på arbejde
- Ændret adfærd, f.eks. påklædning, mistrivsel, fravær og trækker sig fra fællesskaber
-

Handleveje

- Tal med borgeren alene. Giv oplysning om demokrati og medbestemmelse
- Kontakt kommunens SSP på 72367398

Mistanke

Opmærksomhedspunkter

- Borgerens kontrolleres af familien
- Borgeren må ikke deltage i arbejdsprøvning og/eller lære dansk
- Borgeren har ikke frihed til at vælge partner

Handleveje

- Kontakt kommunens koordinators i Asylteamet i
- Kontakt kommunens SSP på 72367398
- Send underretning til:
sikunderret@holb.dk

Behov for akut handling

Opmærksomhedspunkter

- Æresdrab
- Tvangsægteskab
- Isolering i hjemmet.

Handleveje

- Hvis nogle er akut livsfare; ring 112
- Kontakt kommunens SSP 72367398
- Kontakt sikkerhedskonsulenterne (se oplysninger på sidste side)

send underretning til:

sikunderret@holb.dk

Her kan du hente yderligere viden og rådgivning.

Sikkerhedskonsulenterne:

Sikkerhedskonsulenterne tilbyder fagprofessionelle og borgere specialiseret hjælp og rådgivning i konkrete sager om æresrelaterede konflikter og genopdragelsesrejser. Det kan f.eks. dreje sig om risikovurdering, sikring af borgerens sikkerhed og tryghed eller koordination med de relevante myndigheder. Læs mere om sikkerhedskonsulentordningen og find kontaktinformationer til de sikkerhedskonsulenter, der er tilknyttet region Sjælland, her:

<https://nc-maerk.dk/raadgivningstilbud/sikkerhedskonsulenterne/#>

VISO:

Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation VISO tilbyder rådgivning til fagpersoner, når en borger er udsat for æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol. Formålet med rådgivningen er at afdække, hvilke risikofaktorer der er på spil i en sag om æresrelateret konflikt eller negativ social kontrol. Hvis det er relevant, kan VISO hjælpe med at udarbejde en akut risikovurdering, som kan danne grundlag for konkrete handlinger i forhold til barnets, den unges eller den voksnes sikkerhed. Læs mere om VISOs rådgivning og kontaktmuligheder her:

https://sbst.dk/Media/638055341660310117/flyer_aeresrelaterede-konflikter.pdf

RED Rådgivning:

RED Rådgivning er et landsdækkende tilbud om professionel rådgivning om æresrelaterede konflikter. RED Rådgivning tilbyder bl.a. sparring i enkeltsager og familiesager. Læs mere om RED Rådgivning og kontaktmuligheder her:

<https://red-center.dk/raadgivning/for-fagpersoner/>

